

Nacka kommun

registrator@nacka.se

Beslut för grundskola

---

efter prioriterad tillsyn i Stavsborgsskolan
belägen i Nacka kommun

Tillsyn i Stavsborgsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Nacka kommun under våren 2015. Stavsborgsskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 3 februari och den 5 februari 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Skolinspektionen besöker alla skolhuvudmän under perioden 2015-2017. Före tillsynen gör Skolinspektionen en kartläggning av förhållandena på alla skolor som en viss huvudman ansvarar för. Myndigheten beslutar sedan, utifrån vad denna kartläggning visar, hur tillsynen av huvudmannens skolor ska läggas upp. Skolinspektionen gör en fördjupad tillsyn av cirka 20 procent av de kommunala grund- och gymnasieskolorna. Alla fristående skolor och alla grundsär- och gymnasiesärskolor kommer också att få besök och egna tillsynsbeslut. Övriga kommunala skolor ingår i den samlade granskningen av kommunens skolverksamhet. De får inte besök och inte heller egna tillsynsbeslut.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik över de nationella ämnesprov som genomfördes under läsåret 2013/2014 uppnådde mellan 60,0 - 93,3 procent av skolans elever kunskapskraven på samtliga delprov i ämnet svenska. Motsvarande värde för riket 85,1 - 97,9. I ämnet matematik uppnådde 43,3 - 93,3 procent av eleverna kunskapskraven i samtliga delprov, vilket motsvaras av 71,6 - 94,1 i riket.

Enligt skolans egen statistik nådde 43 procent kunskapskraven i ämnet svenska och 40 procent kunskapskraven i ämnet matematik i årskurs 3.

Årskurs 6

Enligt Skolverkets statistik över de nationella ämnesprov som genomfördes under läsåret 2013/2014 uppnådde mellan 70-100 procent kunskapskraven för delproven i ämnet svenska. Enligt Skolverkets statistik över de nationella ämnesprov som genomfördes under läsåret 2013/2014 fick eleverna de genomsnittliga betygen 8,8 – 13,2 på delproven i ämnet svenska. Motsvarande värde i riket var 11,8-14,8. I ämnet matematik, naturvetenskapliga ämnena

Beslut

2015-04-01
3 (20)

Dnr 43 - 2014:8173

samt samhällsvetenskapliga ämnena uppnådde samtliga elever kunskapskraven i de nationella ämnesproven.

Enligt skolans egen statistik nådde 90 – 100 procent av eleverna kunskapskraven i de olika ämnena i årskurs 6.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2013/2014 framgår att 79 procent av eleverna nådde kunskapskraven i samtliga ämnen. Skolans resultat kan jämföras med motsvarande för riket som uppgick till 77,4 procent. Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 var vid samma tidpunkt 218, vilket kan jämföras med 214,8 för riket.

Trygghet och studiero

Stavsborgsskolan har genomfört en trygghetsenkät våren 2015 i årskurserna 6-9. Resultaten av enkäten är inte analyserad ännu och därmed är inte heller några åtgärder med anledning av denna kartläggning vidtagna.

Av Skolinspektionens enkät genomförd under hösten 2014 framgår att eleverna i årskurs 5 upplever bristande studiero. I årskurs 9 framkommer att 46 procent tycker att elever stör ordningen under lektioner och 8 procent av eleverna i årskurs 9 svarar att det finns elever och vuxna som de är rädda för. Drygt 40 procent av pedagogerna svarar att det tar en stor del av lektionstiden att upprätthålla ordningen.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2015-06-08
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2015-06-08
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2015-06-08
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-06-08
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Stavsborgsskolan i Nacka kommun bedöms vid tillsyn ha ett flertal brister som påverkar elevernas möjlighet att nå de nationella kunskapskraven.

Under de senaste fem åren har andelen elever som nått kunskapskraven i samtliga ämnen i årskurs 9 varierat mellan 76,7 och 85,9 procent. Meritmedelvärdet har under samma period varierat mellan 218,0 och 228,8. Tillsynen visar att skolan behöver se över mottagande och anpassning av undervisning som ges till nyanlända och elever med annat modersmål.

Vid tillsynen framkommer vidare att anpassningen av undervisningen i övrigt behöver utvecklas så att alla elever får förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt.

Beslut

2015-04-01
5 (20)

Dnr 43 - 2014:8173

Skolinspektionens tillsyn visar att Stavsborgsskolan i huvudsak är trygg, men det framkommer trots detta att det förebyggande arbetet mot kränkande behandling måste stärkas. Skolan måste även revidera planen mot kränkande behandling så att den uppfyller skollagens krav.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nacka kommun att senast den 8 juni 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nacka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 3. Kursplaner)
- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska säkerställa att undervisningen i svenska som andraspråk utgår ifrån och omfattar målen i kursplanen samt att de elever som behöver undervisning i svenska som andra språk får det.

Rektor, lärare och övrig personal ska även stärka elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan bland annat genom en aktiv återkoppling från lärare.

Lärarna ska ge eleverna ledning och stimulans för att kunna utvecklas så långt som möjligt. Läraren ska anpassa undervisningen till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering till bedömning av brist

Undervisningens innehåll

Enligt läroplanen för grundskolan ska all undervisning utgå från och omfatta målen i läroplanen och respektive kursplan. Enligt 5 kap. 14 § skolförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas om det behövs för elever med annat modersmål än svenska, elever som har svenska som modersmål men som tagits in från skolor i utlandet eller invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med vårdnadshavare.

Enligt skolledning, pedagoger och elevhälsoteam finns ett behov av att utreda elevernas språknivå vad gäller svenska och utifrån en sådan utredning planera och anpassa undervisningen för eleverna. Enligt skolans speciallärare prövas elevernas kunskapsnivå i svenska efter tester som är utarbetade för elever med svenska som modersmål. Lärare som undervisar i svenska i årskurserna 7-9 uttrycker att det finns en godtycklighet kring vilka elever som läser svenska som andraspråk och att de är osäkra på om alla elever som har rätt att få undervisning i svenska som andraspråk får det och att de blir bedömda enligt kursplanen för svenska som andraspråk.

Enligt rektorn saknas det en pedagog som är utbildad i svenska som andraspråk och som har som uppgift att kartlägga elevernas språkkunskaper och samordna undervisningen i svenska som andraspråk på skolan. Pedagogerna bekräftar denna bild. Enligt lärare i årskurserna 7-9 finns det elever som har bott i Sverige under en lång tid (7-8) år som ändå inte når kunskapskraven för ämnet svenska. Enligt elevhälsoteamet har skolan inte

någon strategi för hur man ska ta emot nyanlända och kartlägga deras kunskapsnivå.

Skolinspektionen bedömer att det finns elever på skolan som skulle behöva undervisning i svenska som andraspråk som inte får det i tillräcklig omfattning. Mot bakgrund av att lärarna är osäkra på om eleverna som ges undervisning i ämnet verkligen blir bedömda utifrån kursplanen bedömer Skolinspektionen att rektorn måste säkerställa att undervisningen i svenska som andraspråk utgår från kursplanens mål.

Aktivt lärarstöd

Enligt skollagen ska eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Med aktivt lärarstöd avses den ledning och stimulans som varje elev, utifrån sina egna förutsättningar, behöver för att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Eleverna ska enligt skolförordningen och läroplanen genom strukturerad undervisning, under lärarens ledning, ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd att nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Skolinspektionen genomförde vid tillsynsbesöket lektionsobservationer. Vid tio av dessa observationer var det endast ett par av de observerade lärarna som förklarade mål och syfte med undervisningen i början av lektionen eller satte lektionen i ett sammanhang och därmed tydliggjorde undervisningens innehåll och struktur. Ett flertal lektioner saknade även ett tydligt slut där läraren sammanfattade lektionen och förklarade nästkommande lektions innehåll.

I intervju med elever i årskurserna 7-9 framkommer att endast några lärare alltid går igenom lektionsplanering och ämnets kunskapskrav för området.

Eleverna anger att lärarna i de samhällsvetenskapliga ämnena alltid går igenom lektionsplaneringar där kunskapskrav förklaras så att eleverna förstår. Elevenkäter genomförda av Skolinspektionen visar att eleverna i årskurs 5 anser att lärarna förklarar för dem vad de ska göra så att de förstår men att det i årskurs 9 är nära var femte elev som inte vet vad de ska kunna för att klara kunskapskraven i olika ämnen. I intervju med rektor framkommer att det finns ett behov av att se över undervisningen i samtliga ämnen när det gäller hur tydliga lärarna är att informera om vilka kunskapskrav eleverna ska uppnå och vilka kriterier som gäller för olika betygssteg. Rektorn anger också att vissa lärare inte lägger ut lektionsplaneringar och kunskapskrav på skolans gemensamma digitala plattform, vilket försvårar för eleverna att ta till sig information om undervisningen på så sätt.

Skolinspektionen bedömer att vissa av skolans elever inte får tydlig information om vad de ska kunna för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Det finns därför brister i det aktiva lärarstödet på skolan, och rektorn och lärarna måste säkerställa att eleverna informeras om vilka kunskapskrav som ska uppnås för de olika betygsstegen i samtliga ämnen.

Anpassning till varje elevs individuella behov

Enligt skollagen ska pedagogen i undervisningen ta hänsyn till varje individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

I de lektionsobservationer som utfördes under tillsynen såg Skolinspektionen flera exempel på lektioner där alla elever får arbeta på precis samma sätt och med samma uppgifter och där anpassningen till elevers behov eller förutsättningar föreföll vara begränsad.

Enligt lärare i årskurserna 1-6 "fokuserar lärarna mest på de svaga eleverna". Lärarna anger trots detta att anpassningar i undervisningen görs. En lärare förklarar att alla är med på genomgångar, sedan erbjuds eleverna uppgifter som representerar olika betygsnivåer. Enligt läraren i ämnet matematik så är böckerna anpassade till olika nivåer. En lärare berättar att anpassning görs genom elevernas individuella utvecklingsplaner genom att läraren sätter individuella mål och har tätare uppföljningar.

Däremot svarar 17 procent av eleverna i årskurs 9 i Skolinspektionens enkät att skolarbetet är för svårt för dem och 22 procent att de inte får mer utmanande uppgifter. Vid elevintervjun beskriver eleverna att det är särskilt i de samhällsvetenskapliga ämnena och matematik som utmaningar ges, men inte i samma utsträckning i andra ämnen.

I intervju med lärare i årskurserna 7-9 framkommer att ett par lärare tycker att anpassningen till elevernas behov behöver utvecklas eftersom de menar att planering och genomförande av undervisningen inte i tillräcklig utsträckning utformas efter elevernas individuella behov och potential. Lärarna anger vidare att skolan mest fokuserar på att få eleverna godkända. Detta bekräftas även av skolans elevhälsoteam där bland andra speciallärare anger att de elever som ligger på betygsnivåerna C och D behöver utmanas mera.

Skolinspektionen bedömer att en del av skolans elever inte i tillräcklig utsträckning får den anpassning i undervisningen som de har behov av. Detta måste åtgärdas så att eleverna får både stöd och stimulans i undervisningen för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristernas karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att huvudmannen ska avhjälpa de påtalade bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma t.ex. i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nacka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Ansvariga på skolan ska skyndsamt ge eleverstöd i form av extra anpassningar inom ramen för undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska ansvariga på skolan skyndsamt sätta in stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Av nationell statistik framgår att var femte elev i årkurs 9 på Stavborgsskolan inte når kunskapskraven i samtliga ämnen. Vidare visar skolans egen statistik att det endast är 43 procent av eleverna som uppnår kunskapskraven i svenska i årskurs 3. Detta tyder enligt Skolinspektionens bedömning på att de finns elever på skolan i behov av stöd för att klara de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Enligt rektorn har elevhälsoteamet utarbetat en checklista som stöd för lärarna med en förteckning på olika extra anpassningar som kan göras i klassrummet. Rektorn anger att lärarna är uppmanade att göra extra anpassningar när de upptäcker att en elev har behov av det. Vid intervju med rektorn framkommer dock att alla lärare trots detta inte gör extra anpassningar i undervisningen för elever som har identifierats behöva det. Rektorn anser vidare att stödet i årskurserna 1-3 behöver förstärkas. Rektorn anger vidare att extra anpassningar ofta sker utanför klassrummet hos speciallärare enskilt eller i liten grupp.

Lärarna instämmer i bilden att en stor del av skolans olika stödinsatser utgörs av undervisning utanför klassrummet med speciallärare.

Elevhälsan instämmer i att lärarna kan bli bättre på att göra extra anpassningar i klassrummet och följa den framtagna checklisten. Elevhälsan uttrycker vidare att arbetet med att ge stöd till eleverna är kvalificerat och bygger på kartläggningar och utredningar som genomförts, men att lärarnas tid ofta inte räcker till då många elever behöver någon form av stöd.

Eleverna i årskurserna 7-9 uppger att de kan få extra hjälp om de behöver detta på elevens tid men att lärarna är "olika duktiga" på att ge det stöd de behöver.

Lärarna ger i intervjuerna flera exempel på extra anpassningar, men uppger också att tiden inte alltid räcker till för att ge alla elever de anpassningar och därmed det stöd de behöver. Lärarna anger vidare att brister i extra anpassningar och tidigt insatta åtgärder är orsaken till att många elever inte har klarat de nationella ämnesproven i svenska i årskurs 3.

Mot bakgrund av att skolledning, lärare och elevhälsa uppger att alla elever som behöver stöd i form av extra anpassningar inom ramen för undervisningen inte får det, bedömer Skolinspektionen att det finns brister i de ansvarigas arbete med att ge extra anpassningar till elever i behov av detta. Därmed finns det risk att dessa elever inte når kunskapskraven som minst ska uppnås, vilket också betygsstatistiken visar på.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristernas karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att huvudmannen ska avhjälpa de påtalade bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nacka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Skolan ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska vidare se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska också se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Lektionsobservationer visar i årskurserna 7-9 att det förekommer ett hårt språkbruk under ett par av de observerade lektionerna och att undervisande lärare inte reagerar på detta. Inspektörerna observerar även att elever använder kränkande tilltal mellan varandra under raster i gemensamma utrymmen.

I intervjuer med elever från årskurserna 3-6 framkommer att de tycker att det är det stökigt i korridorerna. Enligt både de yngre och äldre eleverna finns det elever som "man inte vill vara nära" bland de äldre eleverna. Enligt eleverna i årskurserna 3-6 finns det otrygga platser på skolan. En sådan plats finns enligt eleverna bakom gymnastiksalen.

Enligt rektor är skolledningen medveten om att det förekommer ett hårt språkbruk mellan elever i korridorerna. Elever och lärare i årskurserna 7-9 anger vid intervju att det förekommer ett otrevligt språk mellan eleverna, men eleverna menar också att det också kan förekomma mellan elev och lärare. Lärarna uppger vidare att trots att skolan huvudsakligen är trygg så

förekommer kränkningar i årskurserna 7-9. Några lärare i årskurserna 7-9 menar också att vuxna inte alltid bemöter eleverna med respekt.

Enligt rektorn genomförde skolan under hösten en trygghetskartläggning efter två allvarliga händelser på skolan. Lärare och rektorn har också påbörjat ett gemensamt värdegrundarbete som ska förbättra relationerna mellan lärare och elev och mellan elever.

Enligt lärarna har skolledningen bestämt att mentorstid, som finns utsatt på schemat, ska användas till förebyggande värderingsövningar. Lärarna uppger dock att mentorstiden inte räcker till och att tiden istället används till att informera eleverna om kommande skolaktiviteter. Enligt lärarna är det också varierande i vilken utsträckning som de integrerar värderingsövningar i undervisningen.

Enligt rektor, lärare och elevhälsoteam har ett så kallat trygghetsråd inrättats för årskurserna 6-9 som har som uppgift att aktivt förstärka det förebyggande arbetet för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet för eleverna. Ett motsvarande trygghetsråd saknas dock för årskurserna 1-5.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. I dokumentet beskrivs hur skolan ska kartlägga tryggheten, att resultatet ska analyseras och att insatser ska genomföras. För läsåret 2014/15 beskrivs att eleverna ska få arbeta med värdeord och förhållningssätt tillsammans med mentorerna. Några andra konkreta åtgärder som beskriver skolans förebyggande arbete kopplat till de behov som finns på skolan går inte att utläsa enligt Skolinspektionens bedömning.

Skolinspektionen bedömer att skolan saknar ett målinriktat förebyggande arbete mot kränkande behandling. De åtgärder som beskrivs i planen mot kränkande behandling är få och baseras inte på skolans behov av åtgärder mot bakgrund av det språkbruk och de kränkningar som förekommer på skolan. De värderingsövningar som skolan ska genomföra för att förebygga kränkningar enligt planen mot kränkande behandling, utförs inte heller i tillräcklig utsträckning enligt lärarna. Skolinspektionen bedömer därför att skolan behöver se till att det bedrivs ett målstyrt förebyggande arbete mot kränkande behandling för att uppfylla författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristernas karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att huvudmannen ska avhjälpa de påtalade bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom t.ex. erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nacka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Skolan måste säkerställa att lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Motivering till bedömning av brist

Enligt läroplanen för grundskolan ska lärarna samverka med varandra i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Enligt rektor har en ny organisation där personalen delats in i årskursvisa team införts hösten 2014 för att stärka arbetet som rör tryggheten kring eleverna samt stimulera till ämnesövergripande arbete. Det framkommer dock i intervju med lärarna att samarbetet mellan teamen behöver stärkas. Lärare uttrycker att det "för närvarande finns flera skolor i skolan".

I intervju med rektorn framkommer också att samtalen kring elevers kunskapsresultat och även didaktiska samtal ska föras i teamen samt i ämnesgrupperna. Lärarna i svenska i de olika stadierna anger att det är planerat för ämnesövergripande samarbete dem emellan, men att "tiden försvinner" och någon uttrycker sig som att samarbetet är "noll". Lärare i andra ämnen anger att utrymmet för ämnesdiskussioner är begränsat i teamen och under ämneskonferenser vilket har som konsekvens att frågor som rör exempelvis anpassningar och bedömningar av elevers kunskapsresultat inte får det utrymme som det skulle behövas. Vidare framkommer i intervjuer med lärare att de skulle få bättre förutsättningar för att anpassa undervisningen till elevernas behov om samarbetet mellan lärarna vid överlämningar mellan "stadierna" skulle kunna ske på ett bättre sätt.

Skolinspektionen bedömer att skolans samverkan mellan lärare brister. Lärarna samverkar till viss del inom varje årskurs men mellan årskurserna sker samverkan inte i tillräcklig utsträckning vilket får som konsekvens att undervisningen inte utvecklas och anpassas efter elevernas behov i tillräcklig utsträckning för att eleverna ska kunna nå utbildningens mål.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristernas karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att huvudmannen ska avhjälpa de påtalade bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas

kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Beslut

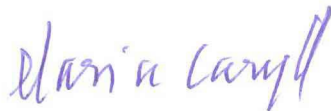
2015-04-01
18 (20)

Dnr 43 - 2014:8173

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Beslutsfattare

Marita Bergman
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Stavsborgsskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Beslut

2015-04-01
20 (20)

Dnr 43 - 2014:8173

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Stavsborgsskolan

Stavsborgsskolan är en kommunal grundskola i Nacka kommun.

Verksamheten omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1-9. Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn hade Stavsborgsskolan 437 elever, varav 27 går i förskoleklass. Skolan är organiserad i sju team och leds av en rektor och en biträdande rektor.